

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Міжнародний економічний аналіз»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	051 Економіка
Тип і назва освітньої програми	ОПП Економіка підприємства
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, <i>Денна форма навчання:</i> загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника	Дивнич Ольга Дмитрівна, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент, ауд. 476 (навчальний корпус 4) e-mail olga.dyvnych@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/dyvnych-olga-dmytrivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Державне регулювання економіки, Національна економіка
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>спеціальні:</i> СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
Програмні результати навчання	ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та

зовнішньоекономічної політики держави.
 ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
 ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: аналітичного та критичного мислення, що дозволяє оцінювати економічні процеси та міжнародні рейтинги; комунікативних навичок для ефективного представлення результатів аналізу та ведення дискусій; роботи з великими обсягами інформації шляхом опрацювання статистичних даних і економічних звітів; навички командної роботи через спільні аналітичні проекти, розвивають гнучкість та адаптивність у швидко змінному середовищі, покращують цифрову грамотність, працюючи зі статистичними базами та економетричними інструментами, а також формують глобальне мислення та культурну обізнаність, що допомагає розуміти особливості економічного розвитку різних країн і регіонів.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо аналізу міжнародних економічних процесів, оцінювання соціально-економічного розвитку країн, дослідження міжнародної торгівлі, інвестицій, міграції, інтеграційних процесів та глобальних викликів на основі сучасних методів і показників.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1.** Сутність та інформаційна база міжнародного економічного аналізу.
- Тема 2.** Типізація країн та показники їх економічного розвитку.
- Тема 3.** Система міжнародних рейтингів та індексів економічного розвитку.
- Тема 4.** Аналіз торгівлі товарами та послугами в міжнародних економічних відносинах.
- Тема 5.** Аналіз міжнародної трудової міграції на світовому ринку праці.
- Тема 6.** Аналіз міжнародних відносин в сфері інвестування.
- Тема 7.** Аналіз розвитку інтеграційних утворень.
- Тема 8.** Аналіз глобальних проблем розвитку.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція; розповідь-пояснення; практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою: підготовка презентації; самостійна робота; виконання практичних завдань.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

Інноваційні та інтерактивні методи навчання: дискусії, проектування професійних ситуацій; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: самостійна робота, розв'язування тестів; самостійний пошук помилок.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчій на 20 % бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.</p> <p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни,</p>

необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Григор'єв Г. С. Міжнародна економіка: практикум. Київ: НаУКМА, 2024. 145 с.
2. Задоя А. О. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Ч. 1 / А. О. Задоя, А. С. Магдич, О. А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 142 с.
3. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність / Т. Зинчук та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 512 с.
4. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. Ю. Г. Козак. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 400 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб.; уклад.: В. В. Дергачова, К. О. Кузнєцова, І. М. Манаєнко, В. А. Мельникова, О. С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
6. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / С. В. Бестужева, В. А. Вовк, В. О. Козуб та ін.; за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
7. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підруч. / О. А. Сидоров, Н. О. Фісуненко, Т. В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
8. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Теорія. Політика: підруч. Київ: Либідь, 2019. 960 с.
9. Шнирков О. І. Міжнародні економічні відносини: практикум / О. І. Шнирков, А.С. Філіпенко, Р. О. Заблоцька, Н.В. Резнікова та ін.; за ред. О. І. Шниркова. Київ: 2018. 321 с.

Допоміжні

10. Аранчій В. І., Дроботя Я. А. Міжнародні фінанси: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2019. 128 с.
11. Волкова Н. В., Дивнич О. Д. Інноваційна модель економічного зростання в умовах глобалізаційних процесів. *Інфраструктура ринку*. Вип. 71. 2023. С. 21 – 25.
12. Дейнека Т. А., Дивнич О. Д., Чернова О. В., Загребельна І. Л., Волкова Н. В. Сучасні глобальні тенденції економіки. *Бізнес Інформ*. 2022. № 12. С. 37 – 44. URL: <https://www.business-inform.net/>.
13. Дейнека Т. А., Шкурупій О. В., Дивнич О. Д., Загребельна І. Л. Інтелектуальний потенціал технологічного лідерства та конкурентоспроможності країн. *Бізнес Інформ*. 2024. № 8. С. 182 – 188. URL: https://mail.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-8_0-pages-182_188.pdf.
14. Кібік О. М. Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 85 с.
15. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення

глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 528 с.

16. Сидоров О. А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручн. / О. А. Сидоров, Н. О. Фісуненко, Т. В. Альошина; ред. П. А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.

17. Сучасна міжнародна економіка: підруч. / за ред В. М. Тарасевича. Дніпро: ПДП «економіка», 2019. 386 с.

18. Чернова О. В., Дивнич О. Д. Шляхи вирішення глобальних екологічних проблем в контексті соціальної відповідальності суб'єктів міжнародних економічних відносин. *Зелена трансформація та стала біоекономіка*: монографія / За наук. ред. А. А. Олешко, О. Ю. Будякової. Київ: КНУДТ, 2024. 500 с. РОЗДІЛ 1.3. С. 51 – 74. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/27008/1/ZTSB_mono_2024.pdf.

19. Шкурупій О., Дейнека Т., Загребельна І., Дивнич О. Зміни міжнародного бізнес-середовища та інвестиційної політики компаній в умовах пандемічної кризи. *Економічний аналіз*. 2022. Т. 32. № 1. С. 102 – 114.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

20. <http://finance.ua/> – Фінансовий портал України.

21. <http://portal.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України.

22. <http://www.niisp.gov.ua/> – Офіційний портал Національного Інституту проблем міжнародної безпеки.

23. <http://www.niss.gov.ua/> – Офіційний портал Національного Інституту стратегічних досліджень.

24. <http://www.bank.gov.ua/> – Офіційний портал Національного банку України.

25. <http://www.customs.gov.ua/> – Офіційний портал Державної митної служби України.

26. <http://www.europa.eu.int> – Статистична служба Європейської Комісії.

27. <http://www.igls.com.ua/> – Офіційний портал Інституту глобальних стратегій.

28. <http://www.kmu.gov.ua/control/> - Урядовий портал.

29. <http://www.me.gov.ua/> – Офіційний портал Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

30. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державна служба статистики України.

31. <http://www.worldbank.org> – Група Світового банку.

32. <http://www.wto.org/> - Офіційний портал Світової організації торгівлі.

33. <https://unctad.org/webflyer/world-investment-report-2021/> – UNCTAD, World Investment Report.

34. www.acs-aec.org – Сайт Асоціації держав Карибського басейну.

35. www.adb.org – Сайт Азійського банку розвитку.

36. www.aladi.org – Сайт Асоціації латиноамериканської інтеграції.

37. www.aseansec.org – Сайт ASEAN.

38. www.bis.org – Сайт Банку міжнародних розрахунків.

39. www.bsec.gov.tr – Сайт Організації Чорноморської економічної співпраці.

40. www.cisstat.com – Сайт статистики країн-членів СНД.

41. www.coe.int – Сайт Ради Європи.

42. www.ebrd.com – Сайт Європейського банку реконструкції та розвитку.

43. www.europa.eu.int/en/comm/eurostat/serven/par6/6som.html - Сайт Statistical Office of The European Communities (EUROSTAT).

44. www.eurunion.org – Сайт Європейського Союзу.

45. www.iccwbo.org - Сайт Міжнародної торгової палати.

46. www.ilo.org – Сайт Міжнародної організації праці.

47. www.imf.org – Сайт Міжнародного валютного фонду.

48. www.iom.int – Сайт Міжнародної організації з міграції.

49. www.nafta.org – Сайт NAFTA.

50. www.oas.org – Сайт Організації американських держав.

51. www.oecd.org – сайт Організації економічного співробітництва та розвитку.
52. www.un.org – Сайт ООН.
53. www.unicc.org/unctad – Сайт конференція ООН з торгівлі та розвитку.
54. www.world-bank.org – Сайт Світового банку.
55. www.wto.org – Сайт Світової організації торгівлі.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,
протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Додаток до силябусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи:			
		підготовка аналітичної записки	підготовка презентації	підготовка глосарію	
Тема 1. Сутність та інформаційна база міжнародного економічного аналізу	6	3	10	1	10
Тема 2. Типізація країн та показники їх економічного розвитку	6	3		1	10
Тема 3. Система міжнародних рейтингів та індексів економічного розвитку	6	3		1	10
Тема 4. Аналіз торгівлі товарами та послугами в міжнародних економічних відносинах	6	3		1	20
Тема 5. Аналіз міжнародної трудової міграції на світовому ринку праці	6	3		1	10
Тема 6. Аналіз міжнародних відносин в сфері інвестування	6	3		1	10
Тема 7. Аналіз розвитку інтеграційних утворень	6	3		1	10
Тема 8. Аналіз глобальних проблем розвитку	6	3		10	1
Разом	48	24	20	8	100

Форми, шкала та критерії оцінювання **результатів навчання** при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Рівень	Бали	Критерії оцінювання
Відмінний	6	Вичерпний аналіз світової та національної економіки. Використані різноманітні джерела (IMF, World Bank, OECD) та коректні методи збору даних. Проведений якісний аналіз та синтез інформації, зроблені обґрунтовані висновки.
Дуже добрий	5	Аналіз охоплює основні економічні процеси, але є деякі неточності. Використані різні джерела, але не всі обґрунтовані. Логічність висновків дещо слабша, ніж на рівні «відмінно».

Добрий	4	Описані основні економічні показники, але аналіз поверхневий. Використані лише базові джерела без глибокого опрацювання. Висновки недостатньо обґрунтовані або неповні.
Задовільний	3	Фрагментарний аналіз, недостатньо розкриті ключові особливості економіки. Дані використовуються, але без належного пояснення їхнього значення. Висновки загальні, без належного аналізу.
Незадовільний	2	Опис без належного аналізу, слабке розуміння світової економіки. Недостатнє використання економічних джерел та показників. Відсутність чіткого синтезу інформації.
Нульовий	1	Відсутній аналіз або виконано частково. Відсутні джерела або використані ненадійні дані. Робота не відповідає вимогам дисципліни.

Підготовка аналітичної записки

Рівень	Бали	Критерії оцінювання
Високий	3	Глибокий аналіз економічної ситуації, повне розкриття теми. Використання надійних джерел інформації (офіційні статистичні дані, міжнародні звіти). Чітка логічна структура, аргументовані висновки. Відповідність академічним стандартам оформлення.
Середній	2	Аналіз проведено, але недостатньо глибокий, є окремі неточності. Використано обмежену кількість джерел або недостатньо перевірену інформацію. Висновки сформульовані, але частково не обґрунтовані. Є незначні порушення структури або оформлення.
Низький	1	Опис ситуації без достатнього аналізу, тема розкрита поверхнево. Використані ненадійні або неповні джерела. Висновки нечіткі або суперечливі. Є значні проблеми з логікою викладу або оформленням.

Підготовка презентації*

Кількість балів	Критерії оцінювання
8-10	Тема розкрита глибоко з повним розумінням ключових ідей. Матеріал є точним, актуальним і повністю відповідає темі, представлений детальний аналіз та виявлене критичне мислення. Презентація має чітку та логічну структуру з правильно побудованими вступом, основною частиною та висновками. Усі частини узгоджені та логічно пов'язані між собою. Візуальні матеріали підібрані якісно, підсилюють ключові тези. Текст оформлений професійно, без граматичних помилок, з гармонійним використанням візуальних елементів. Матеріал поданий чітко, впевнено та виразно. Доповідач активно взаємодіє з аудиторією, залучає її до обговорення, демонструє високий рівень підготовки та здатність спонтанно відповідати на питання.
5-7	Основні ідеї розкриті, проте неповно або поверхнево. Матеріал відповідає темі, але містить деякі неточності або недостатньо опрацьовані моменти. Елементи аналізу присутні, проте вони не мають достатньої глибини. Структура в цілому зрозуміла, включає вступ, основну частину та висновки, однак є незначні недоліки. Логічна послідовність викладу порушена в окремих місцях. Використано візуальні матеріали, але не всі повністю відповідають змісту. Текст оформлений на прийнятному рівні, хоча присутні незначні помилки. Подача матеріалу відносно чітка, проте бракує виразності. Взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.
0-4	Основна ідея нечітка або зовсім не розкрита, матеріал не відповідає темі або містить значні неточності. Відсутність аналізу та глибокого розуміння предмету. Структура недоопрацьована, організація матеріалу слабка: вступ, основна частина і висновки не виділені, логіка викладу порушена або хаотична. Використання візуальних матеріалів мінімальне або не відповідає змісту, текст

	оформлений неякісно, містить численні помилки. Подача матеріалу монотонна або невиразна, відсутність контакту з аудиторією, недостатня підготовка, часті паузи, читання без адаптації до аудиторії.
--	---

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2-х презентацій

Підготовка глосарію за темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	за виконання глосарію за темою (5-7 понять)
0	завдання не виконані

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є залік.